

Bruksela, dnia 25 listopada 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 90/2010

Komisja przedstawiła nowy zestaw środków unijnych, aby lepiej chronić europejskich obywateli pt. „Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu”

Komisja Europejska przyjęła w dniu 22 listopada br. dokument o nazwie „Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu”, który obejmuje 41 działań ukierunkowanych na najpilniejsze zagrożenia dla bezpieczeństwa Europy. Przewidziano w niej m.in. wspólny plan mający na celu rozbijanie sieci przestępczych i terrorystycznych, ochronę obywateli, przedsiębiorstw i społeczeństw przed cyberprzestępczością, poprawę bezpieczeństwa UE przez skuteczniejsze zarządzanie granicami i wzmocnienie odporności UE na sytuacje kryzysowe i klęski żywiołowe, a także jej zdolności reagowania na nie.

„W strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE tradycyjnie działaliśmy jednotorowo i koncentrowaliśmy się kolejno na poszczególnych obszarach. Teraz przyjmujemy wspólny sposób reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa i nadchodzące wyzwania. Terroryzm, przestępczość zorganizowana, przestępczość transgraniczna, cyberprzestępczość, kryzysy, klęski i katastrofy to dziedziny, w których musimy połączyć siły i działać razem, aby poprawić bezpieczeństwo naszych obywateli, przedsiębiorstw i społeczeństw w całej UE. Strategia opisuje nadchodzące niebezpieczeństwa i konieczne działania, jakie musimy podjąć, aby móc je przewyciężyć. Zachęcam wszystkie zainteresowane strony do przyjęcia odpowiedzialności za realizację tych działań i tym samym za poprawę bezpieczeństwa UE” – powiedziała **Cecilia Malmström**, komisarz do spraw wewnętrznych.

Kradzieże samochodów, włamania, handel narkotykami, oszustwa związane z kartami kredytowymi są często lokalnymi przejawami działalności światowych siatek przestępczych, działających ponad granicami i w cyberprzestrzeni. Przestępcy coraz częściej posługują się Internetem zarówno do popełniania drobnych przestępstw, jak i do przeprowadzania ataków na dużą skalę. Przez granice zewnętrzne UE przemycą się narkotyki, podrabiane towary, broń i ludzi, a sieci przestępcze na ogromną skalę

pozbawiają państwa dochodów. Międzynarodowy Fundusz Walutowy szacuje, że zyski pochodzące tylko z przestępstw finansowych sięgają do pięciu procent światowego PKB. Kryzysy i klęski żywiołowe, takie jak trzęsienia ziemi i powodzie, czy katastrofy spowodowane błędem ludzkim lub złowrogimi zamiarami, są źródłem ludzkiego cierpienia, a także przyczyną szkód gospodarczych i środowiskowych. Jednocześnie terroryści ciągle znajdują nowe sposoby szkodenia naszym społeczeństwom, na przykład kierując swoją brutalną, ekstremistyczną propagandę do osób szczególnie na nią podatnych.

Komisja proponuje obecnie nowe środki, aby sprostać tym wyzwaniom. Jednym z nich jest wniosek ustawodawczy w sprawie konfiskaty mienia pochodzącego z działalności przestępczej. UE powinna również dążyć do wzmocnienia pozycji społeczeństwa w zwalczaniu radykalizacji postaw i werbowania terrorystów oraz szukać nowych sposobów ochrony infrastruktury transportowej, przede wszystkim transportu lądowego, przed terroryzmem. Aby skupić w jednym miejscu wiedzę fachową w zakresie badań nad cyberprzestępczością i zapobiegania temu zjawisku, proponuje się stworzenie europejskiego centrum ds. walki z cyberprzestępczością. Planuje się również szereg środków mających zapewnić skuteczniejsze zarządzanie granicami, poprawę przygotowania na sytuacje kryzysowe i klęski żywiołowe oraz zdolności reagowania na nie.

W „Strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu” określono pięć celów strategicznych wraz z działaniami odnoszącymi się do każdego z nich. Są one następujące:

1. Rozbijanie międzynarodowych siatek przestępczych zagrażających naszemu społeczeństwu

- seria wniosków w sprawie szybkiego i skutecznego zajmowania i konfiskowania mienia i zysków pochodzących z działalności przestępczej (2011 r.),
- wniosek w sprawie posługiwania się unijnymi danymi dotyczącymi przelotu pasażera (2011 r.),
- wniosek w sprawie wsparcia dla antykorupcyjnych działań państw członkowskich oraz ich monitorowania (2011 r.).

2. Zwalczanie terroryzmu i walka z radykalizacją postaw i werbowaniem terrorystów

- Polityka UE w sprawie wydobywania i analizy danych z komunikatów finansowych, unijny program śledzenia środków finansowych należących do terrorystów (2011 r.).
- Utworzenie unijnej sieci na rzecz uświadamiania na temat radykalizacji oraz wprowadzenie środków wspierających społeczeństwo obywatelskie w ujawnianiu, tłumaczeniu i obalaniu brutalnej propagandy ekstremistycznej (2011 r.).

- Wzmocnienie polityki UE w zakresie bezpieczeństwa transportu (2011 r.).

3. Podniesienie poziomu ochrony obywateli i przedsiębiorstw w cyberprzestrzeni

- Utworzenie unijnego centrum ds. walki z cyberprzestępczością (2013 r.).
- Utworzenie sieci zespołów ds. reagowania kryzysowego w dziedzinie informatycznej (2012 r.).
- Utworzenie europejskiego systemu ostrzegania i wymiany informacji (EISAS) (2013 r.).

4. Poprawa bezpieczeństwa poprzez zarządzanie granicami

- Utworzenie europejskiego systemu nadzoru granic (EUROSUR) (2011 r.).
- Lepsza analiza umożliwiająca identyfikowanie newralgicznych punktów na granicach zewnętrznych (2011 r.).
- Wspólne sprawozdania na temat handlu ludźmi, przemytu ludzi i przemytu nielegalnych towarów jako podstawa do wspólnych operacji (2011 r.).

5. Zwiększenie odporności Europy na kryzysy i katastrofy

- Wniosek dotyczący wdrożenia klauzuli solidarności (2011 r.).
- Wniosek w sprawie stworzenia europejskiego potencjału reagowania kryzysowego (2011 r.).
- Utworzenie polityki zarządzania ryzykiem, która włączy ocenę zagrożenia i ocenę ryzyka do procedur podejmowania decyzji (2014 r.).

Komisja będzie przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie coroczne sprawozdanie z oceny postępów. Komisja będzie także wspierać działalność Stałego Komitetu Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI), któremu przypadnie kluczowa rola w zapewnianiu skutecznej realizacji strategii.

• Kontekst

Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego jest ważną częścią programu sztokholmskiego. W grudniu 2003 r. Unia Europejska przyjęła europejską strategię bezpieczeństwa, która dotyczy bezpieczeństwa Europy w wymiarze zewnętrznym.

W lutym 2010 r. prezydencja hiszpańska UE w strategii bezpieczeństwa wewnętrznego („**Dążąc do europejskiego modelu bezpieczeństwa**”) określiła wyzwania dla UE w zakresie bezpieczeństwa i wezwała Komisję do przekazania propozycji umożliwiających realizację strategii.

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/pl/10/st05/st05842-re02.pl10.pdf>

Strategia ta została przyjęta przez Radę Europejską w dniach 25–26 marca 2010 r. Dokument Rady Europejskiej:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/librairie/PDF/QC3010313PLC.pdf

Dokument Komisji Europejskiej pt. „**Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu: pięć kroków w kierunku bezpieczniejszej Europy**”, z dnia 22 listopada br.:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0673:FIN:PL:PDF>

- **Dodatkowe informacje:**

Strona internetowa **Cecylii Malmström**, komisarz do spraw wewnętrznych:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/malmstrom/welcome/default_en.htm

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji prasowych Komisji Europejskiej